

De Kleine Aarde draait door in de praktijk

Op 1.1.11 is de stichting De Kleine Aarde in Boxtel formeel gestopt. De personeelskosten voor de educatie en het onderhoud van het Ecopark, met twee grote en enkele kleinere gebouwen, zijn te hoog opgelopen, terwijl het aantal bezoekers terug liep. Dat laatste duidt op een succes, want de duurzame innovaties die in het Ecopark getoond werden zijn nu bijna overal in Nederland te zien, zoals voorbeelden van duurzaam bouwen en vervoer, zonnepanelen en windmolens. Twee projecten van De Kleine Aarde gaan door in aparte stichtingen, namelijk de Duurzame Waardekaart, waarmee je van honderden bedrijven korting krijgt bij de aanschaf van duurzamere producten en diensten (www.duurzamewaardekaart.nl) en het succesvolle project voor een drie-daagse natuurervaring voor kinderen in het basisonderwijs 'Het Bewaarde Land'. Overigens: ook de scan voor de meting van je mondiale voetafdruk blijft in de lucht: op www.duurzaamheidinactie.nl. Voor het Bezoekerscentrum (het eerste Cradle-to-cradle-gebouw in Nederland, geopend in 1995) en het Ecopark wordt duurzaam hergebruik gezocht, inclusief het behoud van het Kringloophuis uit 1974 ('de bakermat van de eco-architectuur in Nederland'), dat in 2010 nog is gerestaureerd en voorzien van een tentoonstelling over duurzaam bouwen, van de Romeinen tot en met 2010 (passiefwoningen). Bij de heropening van het Kringloophuis verscheen het laatste boekje van het project in Boxtel: 'Duurzaam bouwen op De Kleine Aarde en in de wijk In Goede Aarde'.

Gerealiseerde idealen

De Kleine Aarde draait nu door in de praktijk; de diverse idealen zijn immers in vele vormen in de samenleving opgepakt/uitgewerkt, en vaak zijn er gespecialiseerde organisaties gekomen die het voortouw hebben genomen. Helaas zijn de idealen vaak nog voor maar 3% tot soms 10 tot 20% in de samenleving gerealiseerd, waardoor onze mondiale voetafdruk nog steeds groter wordt. De grote uitdaging is dus nu vooral: Opschaling! Hieronder de toptwaalf van de gerealiseerde idealen van De Kleine Aarde.

1. **Biologische landbouw:** is tegen de klippen op (van oneerlijke concurrentie en bestaande belangen) langzaam maar zeker doorgegroeid. Vele bedrijven en organisaties, zoals Biologica.
2. **Windenergie:** wellicht de meest efficiënte manier om de gratis energie uit de lucht te vangen. Vele bedrijven en organisaties, zoals ODE en Windvogel.
3. **Zonne-stroom:** wellicht de mooiste vorm van het gratis aftappen van energie uit zonlicht, geen geluid en nauwelijks onderhoud. Vele bedrijven en organisaties zoals ODE en Zonvogel.
4. **Biologische Boerenmarkten:** de eerste markten organiseerde DKA in 1984 in Boxtel, en via de Noordermarkt in Amsterdam zijn ze nu in vele gemeenten te vinden.
5. **Zonneboilers:** de eerste stond op DKA bij het Kringloophuis, in de vorm van zwart geverfde radiatoren. Nu zijn ze zondermeer rendabel en hoort standaard op elk nieuw huis.
6. **Duurzaam bouwen:** wat begon met het Kringloophuis (nu 'de bakermat van de Eco-architectuur in Nederland'), is nu praktijk in praktisch alle gemeenten. Op DKA staat het eerste 'cradle-to-cradle-gebouw' van Nederland: het Bezoekerscentrum dat in 1995 werd geopend, geheel ontworpen vanuit het principe van kringlopen (architect Tjerk Rijenga).
7. **Kringloopcentra:** een van de eerste kringloopwinkels werd in de landbouwschuur van DKA gerund. Nu vind je ze in bijna alle gemeenten. En hergebruik is nu zelfs modern: vintage!

8. **Ecologisch tuinieren:** Vele duizenden mensen volgden cursussen en/of gebruikten de publicaties om te leren natuurvriendelijk te tuinieren, te composteren en met hun (moes)tuin ook een bijdrage te leveren aan het behoud van de biodiversiteit.
9. **Fietskarren:** was je in de jaren '70 en '80 nog 'een geitenwollen sok' met de fietskar, nu zijn de huidige fraaie fietskarren tot 'het icoon van modern ouderschap' uitgeroepen.
10. **Minder vlees en zuivel:** vanaf het prille begin was DKA actief met kookboeken/lessen etc.. Uit onderzoek blijkt nu dat vlees en zuivel tussen 18% tot 51% van alle klimaatgassen uitstoten. Ook het ruimte- en watergebruik voor de dierlijke productie zijn mondiaal een groot knelpunt. Er zijn nu volop 'vleesvervangers' en het is 'in' om vaker vegetarisch te eten.
11. **Regioproducten:** ook al jaren een van de acht speerpunten van DKA voor een duurzame voeding. Nu zien we nationaal en internationaal een groeiende beweging naar vooral regionale productie, mede om de voedselkilometers (foodmiles) sterk te reduceren.
12. **De Mondiale Voetafdruk:** De Kleine Aarde ontwikkelde als eerste diverse projecten met het model dat in 1996 in Canada werd gelanceerd. Nu zijn vele bedrijven, opleidingen en overheden er actief mee om de mondiale impact van ons handelen te kunnen meten.

Jan Juffermans, januari 2011.